

Реферат
на кваліфікаційну (магістерську) роботу
«Особливості розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості»
магістрантки спеціальності 053 Психологія

Іванкової Лариси Олександрівни

Обсяг роботи – 108 с. **Кількість таблиць** – 5 табл. **Кількість рисунків** – 4 рис.
Список використаних джерел – 75 найменувань, з них 2 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – емпатія у осіб періоду середньої зрілості.

Предмет дослідження – особливості розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості.

Мета дослідження – теоретично вивчити та емпірично дослідити особливості прояву емпатії у осіб періоду середньої зрілості та розробити тренінгову програму розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості

Завдання дослідження: Проаналізувати основні підходи щодо дослідження поняття «емпатія» як психологічного феномену; розкрити специфіку прояву емпатії у осіб періоду середньої зрілості; виокремити та охарактеризувати систему чинників, які впливають на прояв емпатії у осіб періоду середньої зрілості; емпірично дослідити особливості прояву емпатії в осіб періоду середньої зрілості та чинники, які впливають на неї; розробити тренінгову програму розвитку для розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел, метод моделювання); емпіричні методи (спостереження, бесіда, анкетування, тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів полягає у визначенні основних підходів до поняття «емпатія»; виокремленні основних видів емпатії за певними критеріями; аналізі особливостей розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості та чинників, які впливають на її розвиток

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу рівня розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості.

Висновки. «Емпатія» - це особлива здатність людини сприймати, відображати, відчувати або проникати в емоційні переживання та внутрішній світ іншої людини. Ця здатність сприяє встановленню взаєморозуміння, узгодженню позицій та вибору спільних способів саморегуляції та регуляції міжособистісної взаємодії. Специфіка прояву емпатії у осіб періоду середньої зрілості має свої особливості, пов'язані з віковими психологічними, соціальними та особистісними змінами. У ході емпіричного дослідження встановлено, що 67,5% опитаних осіб має середній рівень здатності до емпатії, 17,5% - високий рівень, 15 % - низький. Досліджувані з середнім рівнем розвитку емоційного відгуку складають 65%, високий рівень - 22,5 % респондентів, 12,5 % - низький рівень емоційного відгуку. Виявлено взаємозв'язок каналів емпатії з показниками емоційного відгуку та емпатійних здібностей.

Досліджувані з емпатією, вираженою на середньому рівні, можуть проявляти співчуття до інших у певних ситуаціях, але можуть мати обмежену здатність відчувати інші емоції та переживати їх на глибокому рівні. З метою розвитку емпатії у осіб періоду середньої зрілості підготовлено тренінгову програму.

Ключові слова та словосполучення: емпатія, емпатійність, співпереживання, емоційний відгук, здатність до емпатії